X-ik évfolyam. 47-ik szám. Kőszeg, 1890. november 23-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csütörtökön estig.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Kisközségeink házi bajai.

(Rv.) Egyik legfőbb bajnak tartom a kisközségek igazgatásában azt, hogy tekintélyes birtokos uraink, kik a megye zöld asztalánál a közügyek intézésében tevékeny részt vesznek, otthon saját községeikben legtöbbször arról sem vesznek tudomást, hogy a községi biró és elöljárók hogyan végzik kötelességeiket, teljesitik-e a felsőbb rendeleteket pontosan s nem élnek-e vissza törvényes jogaikkal a nép kárára, tiszta kézzel viszik-e a pénzkezelést? stb.

Igaz, hogy mindez a birtokos urakra nem tartozik, ott vannak a szolgabirák, ott a megyei hatóság, s ezeknek kell a községi igazgatást ellenőrizni s a tulkapásokat megfenyiteni. Csakhogy hatósági ellenőrzésünk mellett — uti figura docet — sok minden megtörténhetik.

Hiszen a legtöbb felsőbb rendelet a papiron marad kisközségeinkben. Jön a szigoru hatósági parancsolat az egészségügyi intézkedésekről — biró uram ad acta teszi azt. Sem intelligencziája, sem akarata, sem erélye ahhoz hogy megértse és végrehajtsa. A házi szemetet továbbra is az utczára hányják a gazdaasszonyok, az istállókból csatornán folyatják a hidlás alját az utcza árkába, a sertésólak trágyáját az utczaszéleken pároltatják el.

Ne tessék hinni, hogy ez nagyitás, a ki nem hiszi, jöjjön velünk és nézze meg a helyszinén, hogy igazat mondunk. — A szolgabiró? . . uramfia! hiszen annak annyi az irodai teendője, annyit kell neki rubrikázni, hogy azt sem győzi irnokával, gyakornokával, nem hogy a községeit nyakába vegye és sorra járja.

A birtokos uraké volna szerintem az a kötelesség, hogy lakó községeikben, a birót és elöljárókat kötelességök teljesitésére rászoritsák s őket ellenőrizzék. És a hol a birtokos ezt teszi, ott kevés baja van a szolgabirónak, ott rendezettebbek a viszonyok. Hány és hány üdvös hatósági intézkedés szegi nyakát kisközségeinkben a falusi biró indolencziája miatt! Járási és körorvosaink, tanfelügyelőink legnemesebb intencziói ott feneklenek meg a végrehajtás előtt sok községi biró tudatlan s gyáva kezében. Tanfelügyelőnek, tiszti orvosoknak nincs végrehajtó hatalmuk, hanem van a falusi birónak. S az nem fogad szót semmiféle potentátnak, egyedül az adóhivatalnak, no mert ott nem értik a tréfát.

Nagyon sajátságos fölfogás az törvényben, hogy a községi képviselőtestület tagjai közé rendesen be szokták választani a helybeli intelligenciát, s olyan különös, hogy a testület összehivása, a tárgysorozat kitüzése a birótól függ, s ha az a biró elég furfangos arra, hogy pénzkezelését és más ténykedéseit az urak szemei elől elrejtse, hát olyankor tart képviseleti gyülést, mikor az urak nincsenek otthon a községben. Erre tudunk példát mondani.

Kisközségekben a biró minden. Ő kezeli az adót, ő szedi be, ő szállitja az adóhivatalba. A biró kezeli a községi pótadót, a gazdasági legeltetési stb. pénztárak az ő kezén vannak. A ki ismeri mindezeket az ügyeket, méltán nehezteli a törvény amaz intenczióját, hogy a képviseleti gyülés elnöke a községi biró legyen.

Hanem igenis azt tenném, hogy a birónak nem engedném meg sehol a pénz kezelést, teljesitse azt egy választott pénztárnok. Kisközségekben pedig a képviselő-testületnek megadnám azt a jogot, hogy válaszsza meg elnökét a szolgabiró által jelölt értelmes, intelligens egyének közül. Akkor biró uramékat otthon mindjárt kérdőre lehetne venni: hogy ezt és ezt a rendeletet teljesitette-e és miképen hajtotta végre? Általában én a falusi birót egy oly végrehajtó közeggé tenném, a ki a községi képviselő testület és a felsőbb hatóságok végzéseit lenne hivatva végrehajtani.

Hogy milyen more patrio megy nálunk kisközségekben, a helyi közigazgatás és törvényszolgáltatás, mondok erre egy példát az életből. Igen sok apró községeinkben még ma is az a rossz szokás divik, hogy a községi biró háza egyszersmind tanácsház is. A biró évenként kap bizonyos összeget házbér fejében, a miért egyik szobáját törvényháznak átengedi. Egy ilyen törvényházban voltam nem rég.

A közép nagyságu szoba tele volt elöljárókkal, ügyes-bajos felekkel, no meg füsttel és gőzzel. Az asztal mellett ült a körjegyző, körülrakva hivatalos aktákkal és tabellákkal, dolgozott volna, ha tudott volna a nagy zajban. Az asztal alsó részén ételmaradékok illatoztak, finom foghagymás kolbászra emlékeztetve. A szoba közepén biróné asszonyom a szolgálójával mosott egy teknő mellett, kaczkiásan hátrakötött fejkendővel

TÁRCZA.

Nemes-Csó.

Kőszegtől kezdve a Gyöngyös és Répcze között már csak dombok vonulnak végig Vasvár- és Sopronmegye érintkező részein. Egy ilyen hirtelen elenyésző dombhát oldalában, Kőszegtől délkelet-felé és másfél órányi távolságban fekszik Nemes-Csó (276 m.), régi község (69 ház). Környéke már az őskorban tanyájául szolgált e föld lakóinak. Vannak itt római emlékek is. A Szombathelytől Sopron felé vezető útvonal a német-gencsi, ludadi, puszta- és nemes-csói határokon át vezetett. Pár méternyire azon helytől, hol a római út a mostani, a kis-csömötei csárdától a Nemes-Csóba vezető közlekedési útat átmetszi, számos fali és cseréptégla, különféle edénytöredékek arról tesznek bizonyságot, hogy ott oly épület létezett, milyeneket a rómaiak közlekedési tekintetből az utak mellé épittettek. Az erdő felé huzodozó út közelében egy régi temetkezési helyet találtak, hol a vizmosás partjaiból folytonosan düledeznek a mélységbe az egyes sirok hamvai. A sirokban ügyes kézre valló hamvvedrek töredékeit, téglákat, gráfitból karikákat, elégett csontokat, kis vasdarabokat találnak. Boldogult Lipp Vilmos régészünk, akinek kutatásai vezettek a fenti eredményre, azt hiszi, hogy a lukáczházi sürü nyires az első századok után elpusztult helységnek most a föld alatt rejtőző alapfalait fedi. Csóról és nemeseiről korán szólnak a hiteles okmányok. 1297-ről egy elismervény-féle maradt fenn, mely szerint a csói nemesek Rempe fiainak a 4 kerekü malmot 20 márkáért eladták. Az innen származott Csói család is korán emlittetik. Már 1284-ben a vasvári káptalan előtt *Choui* (Csói) Márton és társai, Surány birtokuk felét Doroszló mesternek adományozzák. 1366. márczius 16 án a vasvári káptalan előtt Mesteri Péter eltiltja Csói János nejét és Rumi Jánost saját napának kiadandó hitbére érdemében. 1381-ben Csó azon Lukács fiainak képezi tulajdonát, akik Csemetét és Lukácsházat is birták. Időközben alapithatták Puszta-Csót, mert ettől való megkülönböztetésül a XV. század végén, vagy a XVI. század elején „Nemes-Csó"-nak nevezik, és a Csói családbeliek Nemes-Csói-ak lesznek. Egyik tagja a családnak ugyanis 1578-ban már Nemes-Choy (Bálint) név alatt fordul elő. Nemes-Csó a vallásvillongások alatt az ág. evangelikusoknak egyik főgyülekezési helye volt s ott mindig (1784-ig) három lelkész lakott, t. i. magyar, német és tót. Az evangelikus egyház több kiváló férfiu itt született. Itt volt a környék evangelikusainak árvaháza és tápintézete. Az evangelikus templom régente kőfallal volt bekeritve s a bekeritett tér temetkező helyül szolgált. A templom alatti kripta 1738-ban épült. 1784-ben a jelenlegi templom deszkafalait lerontották és helyükbe szilárd kőből épült a mostani templom. 1879-ben a régi omladozó kőkerités eltávolittatott és a torony az eszközölt átalakitás után palával lett befedve. A róm. kath. hivek temploma 1876-ban épült nagyrészt adakozásból. Az 1881-ben teljesitett népszámlálás alkalmával volt itt 244 ág. hitvallásu, 118 róm. kath. és 3 helv. hitvallásu egyén, összesen 365 lakos, kik csakis a magyar nyelvet beszélik. Az ág. evangelikusoknak van helyben lelkészi hivataluk és egy tanitó vezetése alatt iskolájuk, mig a katholiknsok leányegyházképen Kőszeghez tartoznak és gyermekeiket Puszta-Csóba küldik iskolába. A határ dombos és sik, a nagysága pedig 1281 katasztrális hold. Ebből 981 hold egyesek tulajdona lévén, azok megművelése a lakosság főfoglalkozását képezi. A Kőszeg határában eredő Kozár pataka szeli át a határt és érinti a helység déli végét. Nemes-Csóban szép kastélya van Weörös Istvánnak, valamint kir. postahivatal is a tanitó kezelése alatt. Tagosztály 1849-ben volt.

Tömörd.

Kőszegtől (1½ órányira) keletre, Nemes-Csótól (csak ½ órányira) északkeletre egész dombhálózat közepett terül el Tömörd, régente *Themerd* (225 m.), tőszomszédságában az Ablancz nevü és régi okmányokban sokat emlegetett pataknak, mely itt Vasvár- és Sopronmegyék szélein egy darabon határvonalat képez. Tömörd a XIV. század végével két Kőszeg vára mellékletét képezte s mint ilyent Zsigmond király 139?-ben Garay Miklós és János testvéreknek rendelte átadni. A kőszegi várhoz tartozott több századon át. 168?-ban

s föltürt termetes karral megirigyeltetvén biró uram házi boldogságát. A sarokban két szomszédasszony foglalta el rendes kis széket, szorgalmatosan eregetvén guzsalyaikról a vékony kender szálakat. Az ügyes bajos felek minden kis helyet elfoglaltak a szobában, szájokban az elmaradhatlan pipával, melynek füstje barátságosan kóválygott össze a forró viz párjával. A füst és párával csak a zaj volt nagyobb. Panaszos és panaszlott teljes erőből feleseltek egymással. Biró uram pedig nekihevülve egy ingre vetközött s már hivatalos tekintélyénél fogva is magasabb hangon beszélt mindenkinél. Hiszen az ember saját házában csak ugy beszélhet, a mint akar!

Az egész látvány komikus hatással volt reám. Eszembe jutott önkéntelenül a bulgár falusi tanács; mit valamelyik képes lapunk megrajzoltatott.

De ilyen községeink még számosan vannak, hol tanácsháznak hire sincs, hanem a biró lakásán végzi a körjegyző hivatalos teendőit. Ezen községeket szoritsák rá arra, hogy egy tisztességes tanácsházat béreljenek. Semmi ujabb terhet nem fognak érezni a községek, mert a tanácsház bérlete ugyis benne van a költségvetésben s azt a biró szedi föl. Követeljük meg az elöljáróktól a tisztességes, komoly ügyvezetést, hogy legyen közigazgatásunk a legutolsó faluban is külsőleg tiszteletre méltó.

Azután a kisközségek körjegyzői csoportositásánál is kell valamit segitenünk. Egy körjegyző nem tehet eleget kötelességének 8—10 községben; nincs rá fizikai ideje és ereje. E téren az állam tehet legtöbbet. Fizesse a községi jegyzőket az államkormány saját belátása szerint. Legyenek a jegyzők kinevezett államhivatalnokok, kik a községi életben mint az állam felelős közegei, a magyar nemzeti államot képviseljék, kik a községi autonomiának is ellenőrzői s az elöljáróság hivatalos őrei legyenek. Mert hogy a régi slendrián rendszer, a falusi biró és a falusi nótárius uraim rendszere, a mai korban tovább fön nem állhat: bizonyitásra nem szorul. *Biki Károly.*

A dunántuli kulturegyesület megalakulása.

— Saját kiküldött tudositóinktól. —

Budapest, 1890. november 20-án.

Magasztos és lélekemelő volt az ünnep, a mely ma Budapesten a vármegye-ház nagy termében lefolyt. Száz meg száz ember jött fel a Dunántulról az ország szivébe, hogy lehelyezzék a „Dunántuli Közmüvelődési Egyesület“ alapkövét.

Alig egy éve, hogy az eszme megpendült s ime az egyesület ma a megalakulás stádiumába lépett!

Miben rejlik e megtestesülés oka? Mi ösztönözte a nemzet legjobbjait, hogy a Dunántulon kulturegyesületet teremtsenek? Mi lesz annak a hivatása? Minő czél van irva a kibontott zászlóra?

Vessünk, hacsak futó tekintetet is Magyarország etnografiai térképére, legott szemünkbe ötlik a dunántuli rész tarkasága, a mely a népek különféle nemzetiségét jelzi. Vend, német, horvát, tót és szerb népek élnek itt századok leforgása óta a magyarság szomszédságában. Szivre, érzésre magyarok ők is, de nyelvök idegen, gondolkodás módjuk idegen, eszmekörük idegen. Pedig Kölcsey Ferencz szava örök igazságként ragyog: Nyelvében él a nemzet!

Magyarositani, beolvasztani a nyelvre idegen elemet! ez a jelszó, a melyet a dunántuli kulturegyesület zászlójára irt.

A Dunántúl magyar társadalma egyesült ma ezen magasztos czél megvalósitására. A mit állami uton, állami eszközökkel meg nem lehet tenni, a mit fegyveres hatalommal végre nem hajthatni, azt a társadalom békés uton, barátságos eszközökkel, vállvetve végrehajtja. Csak támogatás, jó akarat kisérje törekvésében, csak a magyar társadalom minden tagja megtegye a magáét, a mint erejétől várni lehet; ledőlnek a nemzetiségek közt az elválasztó falak mint Jerikó falai s egyek leszünk szivben, egyek nyelvben.

A feladat, mely az uj egyesületre vár, az édes testvéri szeretetből fakad. Fölemelni, megához kapcsolni nyelvi kötelékével a müveltségben elmaradt, szegény tápasztalatlan testvért, szellemi és erkölcsi vivmányaiban osztályosává tenni: ez a nemes feladat, a melynek kivitelére vállalkoztunk.

Századok mulasztásait kell helyre ütnünk, egy szebb, biztatóbb jövőnek kell előkészitenünk a talajt. Ha mi megtesszük a magunkét, a magyarok hatalmas Istene nem vonja meg tőlünk segitségét, munkánkra áldását!

Az egyesület megalakulása a következő mozzanatok közt folyt le.

F. hó 19-én este nyolcz órakor a Vigató emeleti éttermében ismerkedő estére gyültek össze a felzarándoklottak.

Előzőleg a dunántúli országgyülési képviselők tartottak gyülést a képviselőház egyik termében, hogy a Dunántúli Közmüvelődési Egyesület alakuló közgyülésére az előleges teendőket megvitassák. Az értekezletet Széll Kálmán, a kőszegi választó kerület képviselője nyitotta meg s bejelentette, hogy megbizatásához hiven az alakuló közgyülésre meghivta a dunántúli törvényhatóságokat és városokat s mint a jelentkezésekből látja, majdnem valamennyi törvényhatóság küldöttségileg képviselteti magát. Az előleges értekezlet czélja az volt, hogy megvitassák az alapszabályokat és egyéb teendőkre nézve is megállapodásra jussanak, hogy a 20-iki gyülés elé teljesen kész programmal léphessenek.

Utána Beksics Gusztáv ismertette a Fenyvessy Ferencz készitette alapszabálytervezetet. Kimondották egyhangulag, hogy az egyesület czélja: „A magyar közmüvelődésnek és hazafias szellemnek terjesztése, a Dunántúlról történő kivándorlás korlátozása s amennyiben ez nem lehetséges, a kivándorlás irányzása. E célok elérésére az állam vagy a községek által fenntartott kisdedóvókat segiti; elemi és felső népiskolákat állit, illetve azokat segitségben részesiti; népkönyvtárakat létesit, vagy már létezőket gyámolit; hazafias iratokat szerkesztet és terjeszt, esetleg néplapot ád ki, ugy magyar, mint a dunántuli nem magyar ajkuak nyelvén; a hazafias szellemben működő és a magyar nyelv terjesztésében érdemeket szerzett tanitókat, kisdedóvókat (ovónőket) valamint a magyar nyelv elsajátitásában kiváló előmenetelt tett tanulókat jutalmazza; a szegény tanulókat tankönyvekkel ruházattal ellátja: majd iparfejlesztés s egyéb közgazdasági intézkedések által e hazában való megmaradást biztositani törekszik; — szóval ugy szellemi, mint anyagi feladatának teljesitésére minden törvényes eszközt felhasznál.“

November 20-án délután 4 órakor volt egybehiva a közgyülés. Az ország első megyéjének, Pestmegyének, tanácskozó termében jött össze az alakuló közgyülés, a mely a nagy termet megtöltötte. A tanácskozást Széll Kálmán vezette s néhány szónoklat meghallgatása után az alapszabályok megvitatására került a sor. Egy-két módositás kivételével az eredeti tervezetet fogadta el a közgyülés. Az alapszabályok letárgyalása után a D. K. E.-et megalakultnak nyilvánitották s nyomban a tisztikar megválasztásához fogtak. Lukács Gyula országgyülési képviselő azt ajánlotta, hogy a közgyülés maradjon meg a mellett, a mit a dunántuli képviselők már egymás közt elhatároztak. Elnöknek ajánlja Széll Kálmánt, alelnöknek Beksics Gusztávot és Pallavicini Ede őrgrófot. Az ajánlást a közgyülés perczekig tartó éljenzéssel fogadta el.

Széll Kálmán az elnökséget elfogadta s igéri, hogy mindent el fog követni az egyesület czéljának megvalósitása érdekében. De ő csak akkor remél sikert, ha a Dunántul ébersége és lelkesedése mindig oly éber lesz, mint ma.

A legnagyobb örömmel jelenti továbbá azt is, hogy Bródy Zsigmond és Kaiser József lettek az egyesületnek első örökös alapitói ezer ezer frttal, száz frtos alapitványokat tettek: Beőthy Ákos, Apponyi Albert gróf, Bittó István, Konkoly Thege Béla, Vargyas Endre és Hollán Ernő. A közgyülés lelkes éljenzéssel vette tudomásul. Az elnök reményét fejezte ki, hogy a legközelebbi közgyülésig az alapitók névsora hosszabbra fog nyulni. Mielőtt a tanácskozás befejeződött volna, a közgyülés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a sajtónak azért a hazafias buzgóságért, a melylyel a kulturegyesület ügyét kezdettől fogva támogatta. Este a „Vigadóban“ fényes bankett volt, a melyre a teljes számban megjelent dunántuli országgyülési képviselőkön kivül részt vettek a dunántuli megyék és városok küldöttei, számos főispán, alispán stb. stb.

Az előkelő társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt.

Igy fejeződött be a nagy nap, a mely jelentőségére nézve időpontul szolgáland a Dunántul müvelődési fejlődésében.

Mivel a kőszegi választó kerület képviselője áll a „Dunántuli Közmüvelődési Egyesület“ élén, remélhetjük, hogy figyelme ki fog terjedni a mi vidékünk helyzetére is és nemsokára el fog kezdődni a mozgalom, a mely a városunkat környező falvak idegen nyelvü lakosságát megnyeri a magyarságnak, a magyar eszmének, a magyar nemzeti müveltségnek!

Kovács S. János.

augusztus 6-án Tököly biztosa a tömördi kastélyt a benne talált ingóságokkal lefoglalta s a fölvett leltárt a kőszegi tanácsnak adta át. Ez alkalomból a kőszegi kőmivesek, ácsok s több más mesterember, aki ott munkát teljesitett, folyamodványt nyujtottak be Tökölyi biztosához, hogy bérük kifizetése végett Gombásy Danielt, a fejedelem jószágainak igazgatóját utasitsa. Ma a Chernel család és Bauer Ferencz birnak ott nagyobb földbirtokokat és az első család két kastélyt. A most, az 1890. évi nagy tűzvész után, megujitott templom egy régi románszaku torony alá épült, amely arra enged következtetni, hogy ott már a XIII. vagy XIV. században egy esinosabb templom állott. Mutogatnak a helybeliek, egy „várdomb“ nevü erdős helyet is, melynek tetején és aljában állitólag épület-alapok rejlenének a föld alatt. Miután közelében az Ablancz (Ablanch) egy ága ered, talán itt kell keresnünk az egykori „Ablancz“ nevü falut. A község lakosai (700) a környéknek a török által történt elpusztitása után Horvátországból költöztek ide, hol mind ez ideig birtokában maradtak a horvát nyelvnek, habár kivétel nélkül beszélik a magyar nyelvet is. Hazafiság tekintetében mögötte állanak sok más horvátajku községnek, a melyben még annyit sem beszélnek magyarul, mint itt. Mostani derék papjuk nagy apostola a magyar ügynek, a melyen pár év óta nagyot lenditett. Templomban és iskolában a magyar szó hangzik, ott magyar hazafiságra buzditják Tömörd lakossát. Ennek főfoglalkozása a földmivelés. Tömördnek szt. Ilona tiszteletére ujonan épült templomát nem régen szentelték fel. A plébánia nagyon régi lehet. Schönwisner szerint 1579. „fuit Raphael plebanus in Temerd“. Anyakönyvek 1793-tól fogva vezettetnek. Kegyúr: a Chernel család és Bauer Ferencz. Az egy utczából álló faluban 110 ház van. A határ kiterjedése 2664 katasztrális hold. Tagositás 1860-ban volt. Van a községnek 600 ölnyi faiskolája. A községtől délre a két Chernel családnak majorja van, az ugynevezett „alsó-major“. ***W. A.***

A kőszegi ifjak táncz- és mulatságszabályai 1676-ból.

Mikor Kőszeg szab. kir. várossá lőn, iparkodott más szab. kir. városok módjára ügyeit rendezni és a lakosság összes életviszonyait ellenőrizni, miközben nem egyszer nagyon is melyen belenyult a magán és családi életbe. A bölcs tanács akkoriban rendeletileg szabályozott mindent; megállapitotta a ruházatot, a fényüzést, az ipari és kereskedelmi érintkezést, a házi munkát, a közerkölcsiséggel összefüggő viszonyokat és sok más egyebet. 1676-ból való az alább közlött érdekes magyar szövegü okmány, melyet szopori Nagy Imre, mint kőszegi ker. táblái jegyző a győri történelmi és régészeti füzetekben tett közzé 1865-ben, midőn hozzá teszi, hogy Nagy István, ki a közölt articulusokat, mint városi jegyző kiadta, azon felsőbüki Nagy István, ki hivataloskodását, mint Kőszeg város jegyzője kezdé meg, utóbb mint Sopron- és Vasvármegyék jegyzője, későbben mint Sopronmegye alispánja folytatta; végre személynöki itélő mester lőn; nevezetes vagyont szerzett, s alapitója volt a felsőbüki Nagy családnak, melyből hazánknak több magas állásu tisztviselői, valamint hazánk nagy fia felsőbüki Nagy Pál is származott. Az okmány igy szól:

Az
nemes Kőszeg szabad királyi városban lakozó böcsületes Ifjaknak
ARTICVLVSI
melyekben
minden rendtartások, és régi bévett szokások rendszerént följegyeztetve vadnak.

1. Minden esztendőben váltazik az tánczmesterség, illy formán, hogy ha egy esztendőben az Magyar renden való ifjak kő ül vagyon az tánczmester, köteleztetnek másadik esztendőre az Német renden való Ifjak közül tánczmestert választani, ugy hogy az német tánczmester mellé magyart rendeljenek vicéül, az Magyar mellé pedig Németet, az mely Tánczmester tétel idein ha valamely Ifju jelen nem lenne büntettetik . . . — 50 ft. d.

2. Ha az Fő Tánczmester Biró Uram parancsolatjából (a mi sokszor történik) tolvajok kergetésére, avagy más oly szükségre, tartozzanak az alatta lévő, mind Magyar, és Német renden lévő Ifjak engedni, és a hová rendeltetett, oda menni sub poena . . . . . — 40

3. Mivel ezen nemes várasban négy országos vásár szokott szolgáltatni, mellyeknek első szolgáltatása alkalmatosságával mind Magyar, és Német renden való Ifjak az fő Tánczmester házánál öszvö gyülvén, egyetértvén, és békével mulatván; az másadik vásár szolgáltatása alkalmatosságával is az Vice Tánczmester házánál vagy szállásán hasonlót követvén, egyaránt osztoznak az bé vett proventussal az fő és vice tánczmesterek, tartoznak pedig mindenekben az fő tánczmestertül függeni.

4. Az szolgáló mester ha az ő hivataljában, az mit az tánczmester eleibe ád, el nem jár, ugy mint az ifjak jelenlétekor, pohár töltésben borhordásban, tehát büntettetik . . . . . — 80

5. Az vásár-járásban a ki Biró uram parancsolatjára jelen nem leszen . . . . . — 40

6. Az mellyik közüllök jövedelmeket, ugymint kalácsot és más eszközt tikozolna . . . — 50

7. Az lakodalmakban ha ki az keresztelő pénzt eltagadná, és elő nem adná büntettetik — 80

Az midőn pedig idegen menyeközös népek menyasszonyt vüsznek által az nemes város határán, szabadok lesznek ital pénzt kérni az vőlegéntül — 25

8. Az ki az tánczban egymás eleibe rend kivül ugrik . . . . . — 25

Az ki pedig az tánczban megöleli az leányt és elejti ő lévén az oka . . . . . — 50

9. Az ki az élelkor, valamely rendetlen dolgot cselekednék, vagy más jámbor ifjut meggyalázna, avagy csufnak tartana, büntettetik . . — 60

Megyegyülés.

Vasvármegye köztörvényhatósági bizottsága e hó 17-én Radó Kálmán főispán ő méltósága elnöklete alatt látogatott közgyülést tartott. Az ülés megnyittatván, a főispán ő méltósága üdvözlé a megyebizottsági tagokat és azon reményének ad hitegezést, hogy egy évnegyed alatt már ismeretes lesz a törvényjavaslat, mely hazánk közigazgatási rendszerét a haladó kor és fejlődő viszonyok követelményeinek megfelelőleg fogja átalakitani, s várni lehet bizton azt is, hogy e törvény akként fog megalkottatni, hogy mig egyrészt a kulturállam magasabb igényeinek is megfelel, másrészt megóvja és kifejleszti az állam erejét és szilárditja alkotmányos jogait és szabadságát is.

Felemliti, hogy a nemzet 13 vértanujának aradi szobrának leleplezése alkalmából az egész országot hazafias kegyelet érzelmei hatották át, s mivel törvényhatóságunk ez időközben közgyülést nem tarthatott, a vármegye alispánja, ismervén a lakosság lelkesedését s kegyeletét a szabadság vértanui iránt, Arad városával átiratilag tudatta, hogy Vasvármegye is csatlakozik a nemzeti kegyelet ez ünnepéhez; tudatja továbbá, hogy az ugyanez alkalomból Szombathely városa által rendezett gyász-istenitiszteleten alispán ur vezetése alatt a vármegye tisztikara is megjelent.

Bejelenti továbbá, hogy ő cs. és kir. Fensége József főherczeg urnak időközben a vármegye területén tartott honvédgyakorlatokra történt megjelenése alkalmából alispán urral együtt ő cs. és kir. Fensége előtt a vármegye közönségének őszinte ragaszkodását tolmácsolta.

Ugyanazon czélból megjelent alispán urral együtt Kis-Czellben a vármegye területén átutazó Baross Gábor keresk. minister ur ő nagyméltóságának üdvözletére, s arról van meggyőződve, hogy a törvényhatóság helyeselni fogja, hogy alispán urral együtt kifejezték a vármegye hódolatát ama kiváló államférfiu előtt, ki eddig is oly nagy szolgálatokat tett a nemzetnek.

Ezután beszédében áttér azon rendkivüli esemény felemlitésére, mely szerint dr. Koch Róbert berlini orvosnak sikerült a gümőkór gyógyitását feltalálni, s azt hiszi, hogy Vasvármegye, mely a közegészségügy kezelésére mindenkor oly nagy figyelmet és gondot forditott, csak helyesen és a lakosság érdekében járna el, ha ezen nagyfontosságu orvosi találmány megismerésére, gyógykezelésének elsajátitására és a gyógyanyag beszerzésére a tiszti főorvos urat Berlinbe küldené azon czélból, hogy ott a szükséges ismereteket ezen találmány gyakorlati alkalmazására elsajátitván, ugyanerre a járási orvosokat is betanitsa.

Ennek előrebocsátása után örömmel jelenti, hogy a közigazgatás menete fennakadás nélkül halad előre. A felmerülő óriási nehézségekkel a tisztikar sikeresen küzdött meg, s a roppant anyagot pontosan feldolgozta, ugy hogy közigazgatásunk a régi szinvonalon nemcsak fentartatott, hanem határozottan javult, ami a tisztikar önfeláldozó munkásságát legfényesebben igazolja.

Ki kell emelni, hogy a vármegye 618 községe jövő évi előirányzatát egytől-egyig beterjesztette, s ilyképpen a jövő évben Vasvármegye területén egyetlen község sem lesz, mely hatóságilag jóváhagyott költségvetés nélkül kormányoztatnék; hasonlóan örvendes tény, hogy a számadásra kötelezett 1725 gyám és gondnok közül az 1889. évi számadását három kivételével valamennyi beterjesztette.

Bejelenti, hogy törvényben gyökerező jogánál fogva alispán és tiszti főorvos urak véleményének meghallgatása után dr. Rhorer Aladár orvostudort a vármegye tiszteletbeli főorvosává nevezte ki. Ez jelenlévén a közgyülésen, nyomban letette a törvényszabta esküt. Ezután csakhamar felszólalt Ernuszt Kelemen megyebizottsági tag azon inditványt téve, hogy a köztörvényhatóság az aradi vértanuk szobrának leleplezése alkalmából érzelmeit utólag még azzal juttassa kifejezésre, hogy két-két negyvennyolczas honvédnek és pedig első sorban vasvármegyeinek évenként 50—50 frtot szavaz meg, amit ilelkesedéssel határozottá emeltek. — A megye főispánja inditványára a Koch-féle gyógymód tanulmányozására Berlinbe kiküldendő tiszti főorvosnak 500 frt lett megszavazva. — Az alispáni jelentés tudomásul vétetvén, felolvastatott a miniszterelnök ama leirata, melyben Mária Valéria főherczegasszony menyegzője alkalmából a törvényhatóság részéről küldött hódoló feliratra ő Felségének legmagasabb leiratát megküldi.

— A vármegye legtöbb adófizető bizottsági tagjainak 1891. évre szóló névjegyzéke bemutattatván, elfogadtatott.

A folyó év végével kilépő közigazgatási bizottsági tagok helyébe megválasztattak: Mesterházy Gyula, br. Ambrózy Lajos, Weörös István, Szabó László és Egerváry Miklós.

Az esküdtszéki tagok névjegyzékének összeállitására a vármegye dr. Kronecker József vezetése alatt ifj. Lankovics József és Markovits József bizottsági tagokat és Pogány István III. aljegyzőt küldötte ki.

A dunántuli közm. egyesület meghivta a megyét alakuló ülésére. Az állandó választmány inditványára a gyülés kimondotta, hogy a kitüzött hazafias czél megvalósitása körül egész lelkesedéssel közreműködik, s a meghivást örömmel fogadva, Reiszig Ede alispán elnöklete alatt Augusztich Pongrátz, gróf Batthyány Iván, gróf Batthyány Károly, dr. Bárdossy Jenő, dr. Berzsenyi Jenő, Berzsenyi Dezső, Bezerédy István, Békássy István, Bezerédj Dénes, Brenner János, dr. Borsits Béla, Chernel György, Dezse Gyula, Ebergényi István, Eredics Ferencz, Éhen Gyula, gróf Erdődy István, gróf Erdődy Gyula, Ernuszt Kelemen, Ernuszt József, Forray János plébános, Förster Ottó, Gaár Frigyes, Galba Lajos, Gothard Sándor, Guary Emil, Halász Lajos, Hrabovszky István, Hertelendy Imre, Horváth Lajos senyefai, Hübner János, Horváth István prép., István Vilmos, Kőfalvy Vidor, Kronecker József, Károlyi Endre, Károlyi Antal főjegyző, Kis Gyula kemenyegerszegi, Kóza Gusztáv, Köberl János prépost, Königmayer Károly, Laky János, Miskolczi Imre budapesti, Nagy Jenő t. ügyész, Nagy József kisczelli, Nagy Ignácz plébános, Neumann Ferdinánd, Okolicsányi Dénes, Ostfy Miklós, Pammer Mihály esp., Reiszig Alajos, Rohrer Miklós, Ruprecht Tasziló, Chernel Antal, Szabó Ernő, Szabó László ügyvéd, Szájbely Gyula, Sényi Béla, Szegedy György, Szegedy Béla, gróf Széchenyi Tivadar, Széll Ignácz, Szecsődy Kálmán, Stettner Gyula lelkész, Sibrik Kálmán, Spissich László, Sövegjártó János, Soós János plébános, Tobisch, Tuczentaller Lajos, Udvary Ferencz, Vargyassy Gyula, Varasdy Károly, Végh Endre, Végh János budapesti, Weörös István, id. Vidos József, Vidos István és Schaffer Imre megyebizottsági tagokból álló küldöttséget meneszt.

Következett ezután Szecsődy Kálmán inditványa, mely szerint a pozsony-szombathelyi vasutvonal Körmendtől folytatólag Rédicsig volna kiépitendő. A megye bizottsága a tervezett vasutvonalat szükségesnek látván, annak előmozditására alispán ur elnöklete alatt Eredics Ferencz, Szabó Ernő, Szecsődy Kálmán, Dienes Lajos, Babos István, Turcsányi Andor, dr. Rohrer Aladár, gr. Batthyány Iván, gr. Festetics Andor és Somogyi Gyula urakból álló bizottsig küld ki s megbizza, hogy e fontos ügyet tegye tanulmány és beható tanácskozása tárgyává s a vasut kiépitésére engedélyt nyert müncheni pénzintézettel tegye magát érintkezésbe; s a mennyiben szükségét látja, ugy a szomszédos zalavármegyei törvényhatóságnál és a nagymélt. m. kir. keresk. minister urnál is a megfelelő lépéseket tegye meg s eljárása eredményéről a legközelebbi közgyülésre tegyen tüzetes előterjesztést.

Helyi és vidéki hirek.

— **Erzsébet napját**, mint minden évben, megülték Kőszegen az idén is. A király-asszony tiszteletére szünetet tartottak az iskolákban és a kath. ifjuság tanitói vezetése alatt reggel 8 órakor templomba ment. 9 órakor volt az ünnepies istentisztelet, melyen a templom szük volta miatt mindig csak a hivatalos testületek vesznek részt. E napon a misező papon a *szt. Erzsébet-casula* volt látható, egy ötszáz éves misemondó ruha, melyet állitólag Erzsébet, I. Lajosunk neje ajándékozott a kőszegi plébánia-templomnak.

— **Eljegyzés**. Dr. váncsi Saáry Zsigmond a kőszegi kir. aljárásbiró a napokban jegyet váltott dr. Waisbecker Antal Vasvármegye járási és tiszteletbeli főorvosának szeretetre méltó leányával, Irénnel. Fogadják a jegyesek szivből jövő gratulacziónkat!

— **Kitüntetett faiskola**. A város-községi faiskola, mióta Steierlein Gábor polgári iskolai igazgató a kezelője és a város gondozó kezét is érzi, a legelsők egyike a megyében. Jól esik ezt tudnunk, mert ránk fér, ha a gazdasági téren s főleg a gyümölcs-termelés dolgában nemes versenyre szánjuk magunkat. A *vasmegyei gazdasági egyesület* kiküldött faiskola-bizottsága ezt fennen elismeri, midőn a kőszegi faiskola-kezelőhöz a következő sorokat intézte:

Vasmegyei Gazdasági Egyesület. Szombathely, 1890. XI/18. T. Steierlein Gábor faiskola kezelő urnak Kőszeg. A faiskolák megbirálására kiküldött bizottság az Uraságod kezelése alatt álló községi faiskolát minden tekintetben teljesen megfelelőnek találván, azt az első dijra érdemesitette. Az odaitélt 120 frt I. dijat postautalványilag egyidejüleg küldöm és kérem az összeg szives átvételét elismerni. Tisztelettel Rössler Károly e. titkár.

— **Személyváltozás vasutunknál.** Hutyera Ferencz vasuti állomási főnök betegállományba helyeztetvén Mórra, helyébe a kőszegi állomás főnökévé Vizinger Lajos, volt szombathelyi állomási pénztáros neveztetett ki a déli vasut igazgatósága által.

— **Hymen hir.** Szakovits Matild kisasszonyt, Szakovits József nyug. posta- és távirótiszt kedves leányát e hó 19-én vezette oltárhoz somogymegyei M.-Atádon Tarcsai József kéthelyi körjegyző. Gratulálunk!

— **Takarékpénztári könyvet árult** a minap Kőszegen egy fiatal nőszemély, csakhogy nem vette meg tőle senki, hanem ellenkezőleg el Schiefer városi rendőr, aki azonkivül a jogtalan tulajdonost bekisérte a városházára. A 117 frt értékü és a szombathelyi takarékpénztár által kiállitott könyvet Dobos Anna, mert ez a neve az áruló nőnek, állitólag találta és nem tudván másképen értékesiteni, az imént emlitett uton akart rajta túladni. A takarékpénztári könyvecske jogos tulajdonosa Takáts József, szombathelyi lakos, akitől azt az emlitett nőszemély ellopta.

— **A métely.** Legutóbbi számunkban feljegyeztük Komondi János pókinas tolvajlási történetét. Szomoru történet biz az, főleg ha kiderül, hogy a gyönyörü mákvirág miként gondolkozik a jövő felől és mennyire megmételyezte pajtásainak ifju körét. Ez a fiezkó rendszeres előadásokat tartott viselt dolgairól, melyekkel utánozni vélte választott mintaképét: Savanyu Józsit. Fennen hangoztatta, hogy: majd meglátja a világ, hogy ő második Savanyu Józsi lesz. Izlelőül produkált is olyan tetteket, a melyek szomoru világot vetnek az ifju gondolkozási módjára. Sárvárott lakó apja levette róla kezét; a törvény sujtja, de nem gondoskodik javitásáról. Ki csodálkoznék aztán azon, ha szakasztott Savanyu Józsi válik Komondi Jánosból.

— **Két siketnéma** kereste fel közvetlen egymásutánban városunkat, hogy itt könnyebb megélhetés czéljából szerencsét próbáljanak. Az elsőről bebizonyosodott, hogy szélhámos és a rendőrség őt elcsipte; a második magyar és német nyelven szerkesztett kérvénynyel képeit ajánlotta megvételre, csakhogy a közönség most már nem bizott ennek a siketségében és alig méltatta figyelemre. A második, talán igazi siketnémának elrontotta az üzletét az első, a szélhámos.

— **Falusi bucsuk**. Vége szakad már a bucsuk évadjának; közeledik az ádvent. Szt Márton vette ki még a maga részét, kit mult vasárnapon Pösében és Söptén tiszteltek kiváló módon, mert ott bucsut ültek. Különösen az utóbbi helyen vált az ünnep fényesebbé, mivel az ott templomszenteléssel volt összekötve. Pösében a diszes öltözékek és a mézes-kalácsos sátora tette festőivé, az ottani tanitó vendégszeretete pedig élvezetessé a szt. Márton napi bucsut.

— **Templom-szentelés Söptén.** Szép ünnepélynek voltak tanui azok, akik e hó 16-án a söptei Szt. Márton bucsujára megjelentek. E napon szenteltetett fel ugyanis a söptei templom belseje, melyet közadakozás folytán egészen ujra renováltattak, és a mellék-oltáron álló „Lourdi“ Mária szobra. Az egyház ténykedés d. e. 10 órakor vette kezdetét. A szentélyt fehérbe öltözött koszorus leányok állták körül, mire nagyságos és főtisztelendő Major János prépost-plébános kőszeg-kerületi esperes ur, föt. Magyar László salfai plébános ur segédkezése mellett megkezdte a szertartást. Ennek végeztével ő nagysága a tőle már megszokott ékesszólással prédikált az ünnep jelentőségéről és szt. Mártonról, mint az egyház védőszentjéről. Az isteni tiszteiet végeztével ki-ki meglátogatá ismerősét vagy jó barátját hogy a szt. Márton ludjából részesülhessen. Végül megemlitendőnek tartjuk, hogy a javitási költségek legnagyobb részét Guáry Emil ur ő nagysága viselte, aki ezen kivül még több értékes tárgyat is ajándékozott a templomnak. Guáry urnak — valamint a többi lakosságnak, kik e szt. czélra áldoztak, nemes tettök nem szorul dicséretre, mert a jó tett önmagát dicséri. *s—cz*

— **Aranylakodalom Lékán**. Szép ünnepet ült a mult vasárnapon Lékán Schermann János odavaló szabómester nejével, szül. Augusztin Annával. Aranylakodalmukat ülték meg. Körülvéve gyermekeik, unokáik és nagyszámu rokonságuk által a templomba mentek, hol Bertalanffy Gyula kerületi esperes és lékai plébános a szószékről méltatta az öreg pár érdemeit és ecsetelte az ünnep jelentőségét, majd pedig az oltárhoz lépve a jubileumi esketési szertartást végezte megható módon. Délben az ünnepelő közönség az öregek házában lakomára gyült össze, melyet a szülőiket tisztelő gyermekek rendeztek a nagy nap örömére.

— **Politikai röpirat**. „A katholikus egyház és a keresztény vallásfelekezetek közötti viszonosság“ cim alatt nagyérdekü röpirat jelent meg dr. Barta Béla kuriai birótól. A szerző, ki nem csak kiváló jogtudós de buzgó katholikus is jogi szempontból foglalkozik az elkeresztelési rendelettel s ugyancsak kemény itéletet mond a kormány eljárása fölött e kérdésben. A röpirat, mely Buzárovicsnál Esztergomban jelent meg, 80 krért kapható.

Szerkesztői üzenetek.

U. F. Székesfehérvár. A küldeményt megkaptuk s annak levél-részéből megértettük a bennünket illető vádat. A jövőben minden annak rendje-módja szerint fog történni. — **T. L.** Hegyesd. Levelek a küldeménynyel kezeink között vannak és illetékes körben nagy megelégedésre szolgáltak. A kérdezett dolog „Salvátor“ — és nálunk nem kapható. Üdvözletünket küldjük kedves mindnyájuk és a derék nemes Saári család részére. — **T. E.** M.-Szombat. Soká érik az a bizonyos dolog, talán nem is kerül ide soha, noha két helyre is tettél ígéretet. Oszlasd el, kérlek, kételyeimet. Servus!

---

10. Az mely Ifju vigyázatlanságból a bort eldönti, valahány arasz annyi pint bor; ha pedig haragjából földhöz veri edényestül, avagy eldönti büntettetik . . . . . 3 —

11. A ki mást nyakon csapna, avagy haragra indéttana . . . . . — 80

12. A ki közülök lopásban tapasztaltatnék, és reá bizonyodnék . . . . . 3 —

13. Az ki az bort kánnástul ide s tova hordozná, az tánczmester és ifjak hirek nélkül, büntettetik . . . . . — 60

14. Az pénz szedéskor az mely ifju elmenne, és meg nem adná az mivel elsőben tartozik — 50

15. Az ki vért outana vagy fegyverrel, vagy bottal 3 20

16. Az ki rokát nyuz az szobában . . — 40

17. Az ki szitkozódik, vagy mást szitokkal illet — 80

18. Az ki ifjak deákja, együtt létekkor ha jelen nem lenne, vagy mást maga helyett nem rendelne . . . . . — 40

19. Az tánczmester az ifjak szükségekor ha jelen nem lenne, avagy mást maga helyett nem választana, büntettetik . . . . . — 80 denárra.

20. Az mely ifju valami eszközt eltörnö, mely az ifjaké volna, vagy mástul kértik volna, tartozik annyival megvenni.

21. Az, ki csuf nevekkel csufolódik, és mást hamis és illetlen névvel nevezget, in instanti egy pint borral tartozik.

Mindezeknek megállására és tartására, az kik az megirt nemes Kőszeg szabad királyi várasnak böcsületes ifjai Articulusival élni akarnak, és kivánnak, köteleztetnek. Actum Kőszeg die decima quarta mensis Octobris, Anno 1679.

(P. H.) Lecta, et extradata, ex Consensu Amplissimi Senatus, per me Stephanum Nagy, antelatae Civitatis Juratum Notarium m. p.

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások		sz. vegyes vonat II.III. oszt. kocsikkal		
	Budapesti idő.		reggel	d. u.	este.
—	**Köszeg**	ind.	5^{15}	12^{04}	6^{03}
6	Lukácsháza	(m. h.)	5^{29}	12^{17}	6^{24}
12	Német-Gencs	(m. h.)	5^{46}	12^{33}	6^{41}
18	**Szombathely**	érk.	6^{01}	12^{47}	6^{56}
—	**Szombathely**	ind.	6^{45}	3^{30}	7^{15}
7	Német-Gencs	(m. h.)	7^{01}	3^{46}	7
13	Lukácsháza	(m. h.)	7^{18}	4^{03}	7^{48}
18	**Köszeg**	érk.	7^{31}	4^{16}	8^{01}

Piaczi-árak

1890. évi november hó 22-éről.

Buza	100 kilo	idei	7 frt.	70 krtól	7 frt.	85	kr-ig
Rozs	„	. .	7 „	— „	7 „	50	„
Árpa	„	. .	6 „	80 „	7 „	75	„
Kukoricza	„	idei	6 „	90 „	7 „	—	„
Kukoricza	„	tavali	7 „	20 „	7 „	50	„
Zab	„		6 „	70 „	7 „	—	„

		frt.	kr.		frt.	kr
Buzaliszt I.	100 kilo	15	30	100 kilo burgonya	1	70
„ II.	„	15	—	Marhahus . 1 kilo	—	48
Rozsliszt I.	„	13	40	Marha zsir	—	80
„ II.	„	12	50	Disznóhus . „	—	52
Buzakorpa .	„	4	10	„ zsir . „	—	68
Rozs „ .	„	4	75	Borjuhus . „	—	60
Köleskása .	„	14	—	Birkahus . „	—	36
Dara . . .	„	17	—	1 méteröl bükkfa	13	50
Árpa dara .	„	8	—	„ „ dorong	10	
Széna . .	„	2	52	„ tölgyfa	9	40
Szalma . .	„	1	90	„ „ dorong	7	60

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*

Kiadó-laptulajdonos: *Feigl Gyula.*

Nyilt-tér.

Hamisitott fekete selyem. Égessünk el a selyemből egy kis mintadarabkát, a melyből venni szándékozunk, s azonnal kiderül a legkisebb mérvü hamisitás is, mert ugyanis: a valódi tisztán festett selyem rögtön összefodródik s gyorsan ellobban s világosbarna hamvat hagy hátra. — A hamisitott selyem (könnyen fényesedik és törik) csak lassudan ég, s jelesül „a hamis szálak“ tovább izzanak (zsufolt anyaggal lévén nehezitve) és sötétbarna hamut hagy hátra mely a valódi selyemmel ellenkezőleg nem fodródik, hanem egészen összegörbül. Továbbá a valódi selyem szétmorzsoltatva elporlódik, mig a hamisitott nem. Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállitó) selyemgyári raktára Zürichben, valódi selyemkelméinek mintáit bárkinek is megküldi, s szállit a házhoz darab- és végszámra vám- és portómentesen.

HIRDETESEK.

84|1890. h. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. közjegyző részéről ezennel közhirré tétetik, hogy a néhai **Pataky Ferencz** hagyatéki tömegéhez tartozó ingatlanok: nevezetesen: A köszegi 739. sz. tjkvben irt A. I. 1. sorsz. 1375. hrsz. alatt felvett 815. sz. ház melléképületekkel és udvarral, s a hozzá tartozó 1376. és 1378. hrsz. kertekkel **2000 frt.** értékben

a köszegi kir. közjegyző hivatalos helyiségében 1890. évi november hó 27-én délelötti 9 órakor

megtartandó nyilvános árverésen legtöbbet igérőnek eladatnak.

A becsár egyszersmind a kikiáltási ár, melynek 10%-át vagyis 200 frtot venni szándékozók, az árverés megkezdése előtt a kir. közjegyző kezéhez bánatpénz gyanánt lefizetni tartoznak.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a helybeli kir. közjegyzői irodába betekinthetők.

Köszeg, 1890. november 23-án.

(P. H.) **Pfeffel János** s. k.,
kir. közjegyző.

28 arany-, ezüstérem és diszokmányok.

Zenélő-művek

melyek 4—200 darabot játszanak, harang, hárfa, dob, mandolina, expression és castagnet hangokkal

zenélő-szelenczék

melyek 2—16 darabot játszanak, továbbá varró-készületek, szivartartók, svájczi házak, fényképalbumok, iróeszközök, keztyüskatulyák, levélnehézitők, virágtartók, szivarállványok, dohány-szelenczék, kis asztalok, üvegek, pohárak, székek stb. **mind zenélők. Mindenből a legujabb és legjobb, különösen karácsonyi ajándéknak való.**

Ajánlja

Heller J. H., Bern

(Svájcz.)

Csak direkt megrendelések után nyujtok jótállást. Képes árjegyzékek mindenhová bérmentesen.

TICHO FÜLÖP

Brünn, Krautmarkt, 21,

szétküld postautánvétellel csak **valódi**

brünni posztó-szöveteket.

Egy maradek posztó, 3.10 m. ruhakelme jó minőségben 5.— frt
Egy maradek posztó, 3.10 m. legfinomabb minőségben 10.75 „
Egy maradék fekete posztó, 3.10. m. salon-ruhára . 9.— „
Egy maradék télikabát-szövet, jó minőségben . . . 5.40 „
Egy maradek télikabát-szövet, 2 m. loden vadász-kabátra 4.— „

Hölgy-cikkek.

Egy teljes fekete terno- vagy Kammgarn-ruha, 10 m. 5—, 5·50 frt
Egy teljes őszi- vagy téli-ruha, 10 m. 3·—, 5·—, 8·—, 12·— „
Egy téli vállravető, 10/4 nagy, Himalája, tiszta gyapju 4·— „
Egy téli vállravető, 9/4 nagy . . . . 2·— „
Egy jute-függöny, teljes, török dessinben . . . . 2·50 „
Egy jute-garnitura, 2 ágy-, és 1 asztalteritő . . . 3.50 „
Egy Tunis-függöny, aranynyal átszöve, gyönyörü csikos-sal és bojttal ellátva, mindenféle szinben . . 4·50 „
Egy maradék Manilla futó-szönyeg. 10—11 méter hosszu . . . . á 3·40, 4·40 „
Egy drb. házi-lenvászon. 4/4 széles . . . . 4·50 „
Egy drb. házi-lenvászon, 4/4 széles Ia minőségben . 5·50 „
Egy drb. rumburgi szék-lenvászon, 9/4 széles . . . 6·50 „
Egy drb. Stofánia-vászon, 5/4 széles, teljes pótlék a lenfonálnak . . . . 9·— „
Egy drb chiffon, igen jó minőségben á 4·50, 5·50, 6·50 9·— „
Egy drb atlasgradl. ágybehuzókra, Ia. 8·50 frt, IIa 5·50 „
Egy drb canevas, Ia min. ágybehuzókra . . . . 6·— „
Egy drb. lenszövet, varrás nélkül, darabja 2 m. hosszu 1·10 „
Egy drb. rumburgi Oxford, Ia 6·50 frt, IIa . . 4·50 „
Hölgy-ingek Chiffonból, vagy erős lenvászonból, csipkével 6 darab . . . . 3·75 „
legjobb rumburgi fonállal és svájczi himzéssel 6 darab . . . . 6·— „
Egy fiaker teritő. 2·—. egész . . . . 2·50 „
Egy tricot-Taille, minden szinben . . . . . . 1·30 „

Mintak az egész czikkekről es kepes árjegyzékek ingyen és bérmentesen küldetnek.

Miért kedvelik annyira a

Horgony-Kőépitő-szekrényeket?

Mert nem válnak értéktelenekké egy néhány nap mulva, mint a többi játékszerek, hanem a gyermekeknek évek hosszu során át mulató és oktató foglalkozási szerül szolgálnak, és a hosszú idotartamot tekintetbe véve a legolcsóbb játékszerek. Továbbá mert az igazán pompás minták utánépitése a szülőknek is kellemes mulatságot szerez és minthogy mindegyik szekrény szabályszerüen kiegészithető. **A ki egy kevésbé értékes utánzás vétele által nem akarja maga magát megcsalni az utasitsa vissza minden szekrényt melynek csomagolásán czégünk valamint gyári jelvényünk „a veres Horgony“ hiányzik.** — **Képes árjegyzékek ingyen es bérmentve.**

Richter F. Ad. és társa, Bécs, Ulica Nibelungen 4.

Gyors és biztos segitség gyomorbajok s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegitésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készitve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus felbüfögés, vértólulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszereve lett a népnek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.**

Zivotní balsám — Lebensbalsam

Védjegy

Óvás! Hamisitások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasitás szerint készitett **„Dr. ROSA-féle életbalzsam“** minden üvecskéje kék burokba van csomagolva, melynek hosszoldalain **„Dr. ROSA életbalzsama a „fekete sashoz“ czimzett gyógyszertárból, FRAGNER B. Praga 205—III.“** német, cseh, magyar és franczia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódian kapható csak a készitő

FRAGNER B.

főraktárában. gyógyszertár a „fekete sashoz“ Prágában 205—III., és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerésznél, király-utcza 12. sz. **Budai Emil úr** városi gyógyszertárában a Városház-téren.

Az osztrak-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszertaraban van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható.

prágai általános házi-kenőcs

több ezer hálanyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménynyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgyöknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolit; s ahol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül telszivja, kiéreti és kigyógyitja.

Kapható 25 es 35 krajczáros szelenczékben

Schutz-Marke

Óvás! Miután a prágai általános házikenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasitás szerint csak nálam lesz készitve, s csak akkor valódi, ha a sárga érczszelencze, melyben töltetik, vörös használati utasitásokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbebizonyultabb számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyitására s az egészen elvesztett hallási tehetség visszanyerésére. **Egy üvog ára 1 frt.**

HIRDETMÉNY.

Ő császári és apostoli királyi felségének

1890. április 12-én kelt legfelső elhatározása folytán ezennel megindittatott a

XV. MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMSORSJÁTÉK,

melynek tiszta jövedelme

a „Fehér kereszt“ egyesület, a budapesti szünidei gyermektelep-egyesület, a „Mária Dorottya“ egyesület, a nagybányai jótékony nőegylet, a székelyföldi iparmuzeum, az országos községi és körjegyzők árvaháza, a borsodmegyei nőegylet miskolczi árvaháza, a vagyontalan hivatalnokok özvegyei és árvái részére alakitandó alap, a magyar hirlapirók nyugdijintézete és vegre a zágrábi országos siketnémaintézet javára fog forditattni.

E sorsjáték összes, 6767-ben megállapitott nyereményei az alább következő játékterv szerint

160.000 forintra rugnak, és pedig:

1 főnyeremény . .	60.000 frttal		10%-os adómentes magyarországi földtehermentesitési kötvényben	200 nyer. egyenk. 50 frttal 10.000 frt	készpénzben.
1 nyeremény . . .	10.000 „			6500 sor. ny. „ 10 „ 65.000 „	
5 nyer. egyenk.	1000 frttal	5000 frt			
10 „ „	500 „	5000 „			
50 „ „	100 „	5000 „			

A huzás visszavonhatatlanul 1890. évi deczember hó 16-án történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapitva.

Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatóságnál Budapesten (Pest fővámház félemelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lotto-, só- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Merkur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállitott egyéb sorjegyárulό közegnél.

Budapest, 1890. október 1-én.

Magyar kir. lottó-igazgatóság.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.